7/16387

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI : B.02.0.004/ 03030

KONU :

01 / 12 /2006

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 14.09.2006 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02 / 24495 sayılı yazı.
b) 23.11.2006 tarih ve B.02.1.DİB.0.61.742-02 / 2338 sayılı yazı.

İlgi (a) yazı eki Ordu Milletvekili Dr. İdris Sami TANDOĞDU' nun 7/16387 esas nolu yazılı soru önergesine yönelik olarak Bakanlığım bağlı kuruluşu Diyanet İşleri Başkanlığının ilgi (b) yazısı ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof.Dr.Mehmet AYDIN
Devlet Bakanı

Ek:İlgi (b) yazı ve eki

DAĞITIM :
Gereği :
T.B.M.M. Bşk.lığına

Bilgi :
Başbakanlığa

Başbakanlık Merkez Bina 06573 Bakanlıklar/ANKARA
Telefon (0312) 419 20 99 Faks (0312) 417 05 40
e-posta : buro.mehmetaydin@basbakanlik.gov.tr
Ayrıntılı Bilgi : T.Kasım TOPRAK Danışman
Elektronik Ağ : http://www.basbakanlik.gov.tr

7/16387

T.C.
BAŞBAKANLIK
Diyanet İşleri Başkanlığı

Sayı : B.02.1.DİB.0.61-742.02-
Konu : Soru önergesi.

23.11.2006★ 2338

DEVLET BAKANLIĞINA

İlgi : 18/09/2006 tarihli ve B.02.0.004/02338 sayılı yazı.

İlgi yazınız ile gönderilen, Ordu Milletvekili Dr. İdris Sami Tandoğdu'ya ait 25/08/2006 tarihli ve 16387 sayılı yazılı soru önergesine Başkanlığımızca verilen cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerine saygılarımla arz ederim.

Prof.Dr.Ali BARDAKOĞLU
Diyanet İşleri Başkanı

EK :
1- Cevap (1 sayfa)

Diyanet İşleri Başkanlığı-Hukuk Müşavirliği
Eskişehir Yolu 9. km. 06800 Çankaya/ANK.
Telefon: (0312) 295 73 56 Faks: (0 312) 284 35 13

Ayrıntılı bilgi için irtibat: S.AÇAN Huk.Müş.
e-posta: hukuk@diyanet.gov.tr
Elektronik Ağ: www.diyanet.gov.tr

7/16387

T.C.
BAŞBAKANLIK
Diyanet İşleri Başkanlığı

Önergeyi Veren Milletvekili : Dr. İdris Sami Tandoğdu
Ordu Milletvekili

Önergenin Konusu : Kadına yönelik şiddet hk.

Önerge Esas No : 7/16387

SORU

Diyanet İşleri Başkanı Prof.Dr.Ali Bardakoğlu, kadını aşağılayan, kadına şiddeti öven ve doğruluğu olmayan hadisleri ayıklamak için harekete geçtiklerini açıklamıştır. Bu arada ilahiyatçı Harun Ünal, kadınları aşağılayan uydurma hadisleri kitap haline getirdi. "Uydurma Hadisler" adıyla çakın kitabının ilk cildinde, hadis uydurma sebeplerini siyasi çekişmelere, İslam'dan hoşnut olmayanların Müslümanlardan intikam alma isteğine ve ırkçılık taassubu gibi nedenlere bağlayan Ünal, kitabın önümüzdeki günlerde çıkacak ikinci cildinde kadınları aşağılayan hadisleri derlemiştir.

"Uydurma Hadisler 2" kitabında yer alan ve kadınları aşağılayan "hadis" adı altındaki uydurma sözlerden bazıları şunlar:

Eğer kadınlar olmamış olsaydı, Allah'a hakkıyla kulluk-ibadet yapılabilirdi.

Allah Resulü'nün (as) yanına bir ihtiyacını görüşmek için bir kadın geldi, yanında oturdu ve derdini anlattıktan sonra kalktı. Bu sırada bir adam onun kalktığı yere oturmak istedi. Allah Resulü (as), kadının oturduğu yer tam soğuyana kadar o adamı oraya oturmaktan men etti. Kadınlara danışın, sonra da onların söylediklerinin tersini yapın. İşlerini bir kadına havale eden bir toplum iflah olmaz.

Zarar vermeyecek bir açlıkla kadınları aç bırakın ve yine onları incinemeyecek bir duruma gelene dek giysisiz bırakın. Çünkü kadınlar semizleşip giyinince, onlar için hemen dışarı çıkıp dolaşmaktan daha hoş bir şey yoktur. Oysa kadınlar için dışarı çıkmak kadar da kötü olan bir şey yoktur... Onlar için evlerinden daha hayırlı bir şey de yoktur.

Kadın kocasının izni olmaksızın kocasının evinden dışarı çıkarsa, güneş ve ayın -gece ve gündüz- üzerlerine doğduğu her şey ona lanet okurlar, meğer ki kocası onun bu çıkışına izin vermiş olsun.

Ev halkının, kadının evde kırbacı-sopayı görebileceği yere asın. Çünkü bu onları hizaya getirmede, edeplendirmede daha etkindir.

Kadınları odalarda rahat edebilecekleri yerlerde oturtmayın, onlara yazı yazmayı öğretmeyin. Onlara yün eğirmeyi ve Nur süresini öğretin.

Bu doğrultuda, Diyanet'in yapacağı hadis ayıklama çalışmaları içinde, bu hadislerin nasıl düzeltilmesi planlanmaktadır, kadınlara yönelik bu hadisler nasıl ayıklanacaktır?

7/16387

CEVAP

(7/16387)

Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali BARDAKOĞLU, "Kadına yönelik şiddeti meşru gösteren hadislerin ayıklanacağı" ifadesiyle, Hz. Peygamber'e nispet edilmek suretiyle referans kaynakları haline getirilen fakat Hz. Peygamber'e ait olmayan, İslam'ın özü ile hiçbir zaman bağdaşmayan, üstelik kadına veya başka bir varlığa yönelik şiddet içermek gibi aşırılıkları da barındıran metinlere yönelik çalışmalar yapılacağını vurgulamıştır.

Söz konusu metinlerin hadis formatında Hz. Peygamber'e nispeti, tarihsel süreç içerisinde farklı kültür ve geleneklerle bütünleşen dinî kaynakların yorumlanması, yeni yorumlara bağlı yargıların oluşması ve bunların sözlü ya da yazılı olarak kayıt altına alınarak referans metinleri haline dönüşmesiyle sağlanmıştır. Asıl sorun şiddet içeren uydurma metinler değil, farklı gelenek ve kültürlere mensup insanların algı ve hayat tarzlarının, dinî değerlerle ilişkilendirilmek suretiyle din olarak takdim edilmesi veya böyle okunmasıdır.

Hayatında hiçbir kadına el kaldırmayan, aksine "Sizin hayırlınız eşine iyi davranandır.", "Cennet annelerin ayakları altındadır." ve benzeri ifadeleri ümmetinin ilkeleri haline getiren bir peygambere, kadına yönelik şiddete onay veren bir rivayet yakıştırılması mümkün değildir.

Sahte ya da uydurma hadis, Hz. Peygamber'e ait olmayan, ancak ona nispet edilen rivayetler için kullanılan özel bir kavramdır. İlahiyat fakültelerinde okutulan hadis derslerinde, bu tür rivayetlerin ortaya çıkışını ve tanınmasını sağlayacak metotlar üzerinde durulmaktadır.

Tarih boyunca uydurma hadisler konusunda ciddi çalışmalar yapılmıştır. Uydurma hadislerin gerek alfabetik olarak, gerekse konularına göre sıralandığı ciddi bir literatürümüz mevcuttur. Cumhuriyet döneminde de bu konuda yapılmış önemli çalışmalar bulunmaktadır.

Mevcut birikimden ve bilimsel metotlardan yararlanarak, Hz. Peygambere atfedilen ancak gerçekliği olmayan sözleri dışta tutan sahih bir hadis kaynağı oluşturmak bu alanda büyük bir boşluğu dolduracaktır. Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından böyle bir çalışma başlatılmıştır. Konunun uzmanı bilim adamlarından oluşan bir heyet, bu işin yöntem ve esaslarını belirlemiş olup, çalışmalarını sürdürmektedir. Çalışma tamamlanıp eser neşredildiği zaman Hz. Peygamberi, dolayısıyla İslâm'ı yanlış yansıtan iddiaların büyük bir kısmına bilimsel bir cevap ortaya konulmuş olacaktır. Bu çalışma ile sahih/doğru hadisleri ihtiva eden bir kaynak oluşacak, uydurma/yakıştırma rivayetler dışarıda bırakılacaktır.